

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 3267/2020
23.12.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Јелене Боровац и Драгане Маринковић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Дамир Дрнда, адвокат у ..., против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Војо Беслаћ, адвокат у ..., ради неоснованог обogaћења и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду број Гж 4376/2017 од 16.01.2020. године, у седници одржаној 23.12.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против првог става изреке пресуде Апелационог суда у Београду број Гж 4376/2017 од 16.01.2020. године

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду број П 20256/10 од 24.04.2017. године је првим ставом изреке одбијен тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужена да му на име исплаћене купопродајне цене исплати износ од 110.000 ДМ у динарској противвредности по средњем курсу на дан закључења уговора 31.03.2000. године са законском затезном каматом почев од 31.03.2000. године па до коначне исплате. Другим ставом је одбијен тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужена да му по основу накнаде штете на име уложених средстава у стан број .. у улици ... број .. у ... исплати износ од 12.672.748,81 динар са законском затезном каматом почев од 27.03.2015. године, па до коначне исплате. Трећим ставом изреке је обавезан тужилац да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 547.500,00 динара.

Апелациони суд у Београду је првим ставом изреке пресуде број Гж 4376/2017 од 16.01.2020. године, потврдио пресуду Вишег суда у Београду у првом ставу изреке и у том делу је жалбу тужиоца одбио као неосновану. Другим ставом изреке је укинуо пресуду Вишег суда у Београду у ставовима другом и трећем изреке и у том делу је предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

Против правноснажне пресуде донете од стране другостепеног суда, тужилац је изјавио благовремену ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 361. став 1. Закона о парничном поступку, учињену у поступку пред другостепеним судом и због погрешне примене материјалног права.

Тужена је дала одговор на ревизију.

Одлучујући о ревизији тужиоца на основу члана 399. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 125/05, 111/09), који се примењује на основу члана 506. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/2011 и 55/2014), јер је тужба у овој парници поднета 31.07.2009. године, Врховни касациони суд је оценио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку пред нижестепеним судовима није учињена битна повреда парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. Закона о парничном поступку, на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању отац тужене, сада покојни ВВ је издао пуномоћје Николи Аландеру (оверен пред Првим општинским судом у Београду 30.03.2000. године), којим га је овластио да може у његово име да закључи и потпише анекс уговора о откупу стана број .., површине 98 м², на I спрату стамбене зграде број .. у ... улици у ..., на катастарској парцели .., све уписано у зкњ. .. КО ..., да може да изврши укњижбу права својине и да ако постоји потреба закључи купоподајни уговор са одложним условом у трајању од 4 месеца, да у његово име као продавца може потписати уговор о купопродаји и да може да предузима све потребне радње за окончање тог правног посла. Тужилац је 30.03.2000. године као купац закључио уговор о купопродаји непокретности са ВВ као продавцем, којег је заступао пуномоћник Никола Аландер. Примопредаја купопродајне цене стана се догодила у адвокатској канцеларији Николе Аландера у присуству тужиоца, продавца сада покојног ВВ, Николе Аландера и сведока ГГ, који је био адвокат тужиоца и том приликом је тужилац износ од 110.000 ДМ на име купопродајне цене предао Николи Аландеру, а не продавцу (искази сведока). Према садржини признанице од 31.03.2000. године, Никола Аландер је од тужиоца АА примио купопродајну цену у износу од 110.000 ДМ за купљени стан и изјавио да нема више никаквих финансијских потраживања. Уговор о купопродаји спорног стана је оверен у Првом општинском суду четири месеца касније, 01.08.2000. године. У име продавца ВВ, уговор је у суду приликом овере потписао Никола Аландер као његов пуномоћник и купац лично - овде тужилац. Предмет уговора о продаји је спорни стан број .. површине 98 на .. спрату стамбене зграде број .., у ... улици у ..., у виђеном стању за цену од 1.500.000,00 динара (члан 1.). У уговору је наведено да је продавац примио купопродајну цену у целини од стране овде тужиоца као купца на дан овере уговора у суду, с тим што ће купац бити уведен у посед купљене непокретности испражњене од свих лица и ствари до 01.08.2000. године (члан 5. уговора). Правноснажном пресудом Првог основног суда у Београду број П 6627/03 од 19.03.2008. године у парници тамо тужиље ББ као правног следбеника покојног ВВ против тужених Николе Аландера и овде тужиоца АА је утврђено да је ништав уговор о купопродаји стана закључен између покојног ВВ као продавца и туженог АА као купца, а тужени АА је обавезан да тужиљи у тој парници, ББ преда у посед стан слободан од лица и ствари. У поступку принудног извршења овде тужилац АА је 09.03.2012. године, стан испражњен од свих лица и ствари предао овде туженој ББ.

На основу овако утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су оценили да тужилац у овој парници није доказао да је продавац спорног стана (сада покојни ВВ, чији је правни следбеник тужена), примио купопродајну цену од 110.000 ДМ и да зато нема услова за примену члана 104. став 1. ЗОО, који би се применио зато што је утврђено да је уговор о купопродаји стана ништав (члан 103. ЗОО).

И по оцени Врховног касационог суда тужилац није доказао да је сада покојни ВВ од њега примио утужени износ јер то чак ни сам тужилац није тврдио у парници. Наиме, утврђено је да отац тужене, иако је био присутан приликом закључивања уговора о продаји стана, уговор није потписао, већ је то учинио његов пуномоћник

Никола Аландер, који је од тужиоца примио 110.000 ДМ и издао му признаницу о пријему тог новца у своје име. Правилно су нижестепени судови ценили да из овереног пуномоћја којим је сада покојни ВВ опуномоћио Николу Аландера да може да прода спорни стан произилази да тим пуномоћјем Никола Аландер није био опуномоћен да прими купопродајну цену. Са друге стране нема доказа да је Никола Аландер новац предао покојном ВВ, јер изостаје признаница која би у том случају морала бити издата будући на садржину признанице коју је потписао Никола Аландер. Чињенице другачије од ових утврђених је тужилац могао да доказује предлагањем саслушања сведока Николе Аландера што он није учинио, а тужбу којом је био обухваћен и Никола Аландер, у овој парници је у међувремену у односу на њега повукао. Наиме, тужилац је имао право да слободно располаже тужбеним захтевом који је поставио у тужби те је у складу са тим овлашћењем из члана 3. став 2. ЗПП повукао тужбу у односу на Николу Аландера, али је пропустио да предложи његово саслушање као сведока иако му је управо он 31.03.2000. године издао признаницу о примљеном износу од 110.000 ДМ и њему су познате чињенице о томе да ли је новац предао продавцу стана ВВ и зашто није сачинио признаницу о тој примопредаји.

Правилно је првостепени суд применио члан 223. ЗПП (о терету доказивања), па се неосновано ревизијом наводи да је другостепени суд учинио битну повреду поступка из члана 361. став 1. (погрешно означено као 374. став 1. ЗПП), која је наводно учињена у поступку пред другостепеним судом, а због неправилне примене наведеног члана 223. ЗПП. Наиме, тужилац је био дужан да докаже (а није) да је сада покојни продавац ВВ примио купопродајну цену имајући у виду садржину пуномоћја које је било издато Николи Аландеру и признанице коју је потписао Никола Аландар.

Неосновано се ревизијом оспорава правилност примене материјалног права. Правноснажном пресудом је утврђена ништавост купопродајног уговора, те је сувишно оспоравање сада у ревизији који су били разлози за утврђење ништавости тог уговора, односно да ли је правилно или не у тој парници утврђено да покојни ВВ није био способан да схвати значај предузете правне радње.

Врховни касациони суд је оценио да ревизија тужиоца није основана те је одлучио као у изреци на основу члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа - судија
Звездана Лутовац,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић